

AMSTERDAM **2016**

 **EUROPEAN ATHLETICS
CHAMPIONSHIPS**

EK ATLETIEK AMSTERDAM 2016

ORGANISATIE EN IMPACT

KEY FINDINGS

AMSTERDAM 2016

EUROPEAN ATHLETICS
CHAMPIONSHIPS

 mulier instituut

Hogeschool van Amsterdam

Auteur: Paul Hover (Mulier Instituut)

Voorwoord

Met genoegen bied ik u hierbij een samenvatting aan van de belangrijkste onderzoeken die hebben plaatsgevonden rond de Europese Kampioenschappen Atletiek, die van 6 tot en met 10 juli 2016 in Amsterdam werden georganiseerd.

Deze publicatie geeft een goed inzicht in de behaalde resultaten bij dit internationale sport-evenement. Niet alleen in sportief en organisatorisch opzicht waren de EK een succes, ook vanuit financieel oogpunt: het evenement is ruim binnen de financiële kaders gerealiseerd en met een mooi evenwicht tussen inkomsten uit de private en publieke sector. Daarnaast is het plezierig te ervaren dat er aantoonbaar sprake is van een nalatenschap voor de (atletiek)sport. Immers, het icoon Olympisch Stadion kan door een aantal structurele aanpassingen weer jaren vooruit, het Museumplein werd tijdelijk omgedoopt tot de *Holy Ground of Athletics* en dit project krijgt vast nog een vervolg. En niet op de laatste plaats, de ontwikkeling van de atletieksport heeft stappen gezet!

Het succes van de EK Atletiek 2016 zou niet mogelijk zijn geweest zonder de steun en het vertrouwen van onze contractpartners European Athletics, de gemeente Amsterdam en de Atletiekunie. Maar ook onze stakeholders en zakelijke partners maakten samen met de atleten, medewerkers en vrijwilligers afgelopen zomer de ambitie *Athletics like never before* meer dan waar.

Dank aan iedereen die dit fantastische evenement mogelijk hebben gemaakt! Tevens wil ik mijn dank betuigen aan Paul Hover van het Mulier Instituut die in opdracht van de Stichting EK Atletiek 2016 deze samenvatting heeft opgesteld.

Age Fluitman

Voorzitter Stichting EK Atletiek Amsterdam 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

	Key findings	9
1.	Inleiding	13
2.	EK Atletiek Amsterdam 2016	15
2.1	Wedstrijden en bezoekers	15
2.2	Organisatie	17
3.	Economische impact	23
4.	Maatschappelijke impact	27
4.1	Side events	27
4.2	Samenwerking	30
4.3	<i>Legacy</i>	31
5.	Conclusie	33

Key findings

EK ATLETIEK AMSTERDAM 2016

46

Atletiekonderdelen

5
DAGEN

Compact programma

2

Locaties

INNOVATIES 'ATHLETICS LIKE NEVER BEFORE'

- Compact programma met Event Presentation
- Kwalificaties speer- en discuswerpen op Museumplein
- 1e EK halve marathon met recreatieve loop door centrum Amsterdam
- Integratie International Para-Athletics Challenge

ORGANISATIE

- Stevig partnership organisatie, bond en gemeente
- Positief financieel resultaat

1.692

vrijwilligers

1.480

deelnemers
(grootste EK tot heden)

990

begeleiders

56

Nederlandse
atleten

51

nationaliteiten

NEDERLANDSE PRESTATIES

ZILVER

GOUD

BRONS

5e positie in medaillespiegel

BELANGSTELLING

603.000

views
Amsterdam2016
op YouTube

18.000.000

bezoeken website
European Athletics

142.000.000

televisiekijkers

12.300.000

views
Amsterdam2016
op Facebook

126.000

verkochte tickets

ERVARINGEN BEZOEKERS

86%
had plezier

78%
heeft uitgekeken
naar EK

75%
vindt EK
promotie voor
Amsterdam

65%
is trots op
Amsterdam

19%
is geïnspireerd
om vaker te
sporten

BEZOEKERS

59%
man

24%
uit buitenland

78%
deed / doet
aan atletiek

8,2
gemiddeld
rapportcijfer

ECONOMISCHE IMPACT

7,8
mln

gemeente
Amsterdam

1,6
mln

gemeente
Haarlemmermeer

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

8+1

programma's
van side
events

10.000

kinderen
bereikt met
Athletics School
Champs

18

congressen en
seminars

56.700

Amsterdamse
kinderen
bereikt met
kennismakings-
aanbod atletiek

150

geworven
verenigings-
ambassadeurs

325

docenten LO
volgden
opleiding
'kindgerichte
atletiek'

21.000

kinderen
bereikt met
Athletics Move-
ments in rest
van Nederland

12.300

deelnemers
Brooks 10k
Champions Run

80%

gemeten
doelen behaald

Key findings

1. Inleiding

Athletics like never before

Bij het toekennen van de organisatierechten van de EK atletiek 2016 (hierna te noemen: EK) op 4 november 2011 verkoos European Athletics het bid van de Nederlandse delegatie (Atletiekunie en de gemeente Amsterdam) boven de bids van de delegaties uit Istanbul (Turkije) en Split (Kroatië). De garantiestellingen van Nederlandse overheden, de uitstraling van Amsterdam, het breedtesport-programma en de goede ervaringen van European Athletics met de Atletiekunie behoorden tot de sterke kanten van het Nederlandse bid. Het was voor het eerst in de 83-jarige geschiedenis van de EK atletiek outdoor dat het toernooi in Nederland zou worden gehouden.

De EK vonden van 5 juli tot en met 10 juli 2016 in het Olympisch Stadion en op het Museumplein in Amsterdam plaats. Het evenement sloot goed aan bij het gemeentelijk beleid: atletiek is één van de focussporten en het Olympisch Stadion is een rijksmonument dat atletiek ademt.

Eén van de doelen van de Atletiekunie is het verwerven van internationale evenementen

voor de promotie van de atletiek en loopsport in Nederland. Het binnenhalen van een prestigieus evenement als de EK bood de bond dan ook goede kansen om de atletiek- en loopsport te promoten.

Deze publicatie geeft op compacte wijze een beeld van de manier waarop de organisatie van de EK is verlopen, welke side events zijn georganiseerd en tot welke impact de EK en side events in 2016 hebben geleid. Ook wordt ingegaan op zaken die voortvarend verliepen en welke lessen er zijn geleerd. Aan de publicatie liggen vier onderzoeken ten grondslag, die rond de EK zijn uitgevoerd. Het Mulier Instituut heeft voor deze publicatie de uitkomsten van deze onderzoeken gebundeld en samengevat, maar heeft niet zelf aanvullend onderzoek uitgevoerd.

Leeswijzer

De organisatie van de EK staat in het volgende hoofdstuk centraal. Hoofdstuk 3 en 4 handelen over respectievelijk de economische en maatschappelijke impact. In hoofdstuk 5 is de conclusie verwoord. De belangrijkste uitkomsten zijn hiervóór opgenomen.

¹ Dit betreft de volgende rapporten:

- Stichting EK Atletiek Amsterdam 2016 (2016). *ECH Athletics Championships Amsterdam 2016, 6-10 july, final report*. Amsterdam: Stichting EK Atletiek Amsterdam 2016.
- Hover, P., Davids, A., Baart de la Faille-Deutekom, M. & Dallinga, J. (2016). *EK Atletiek Amsterdam 2016. Economische impact en beleving*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Berkel, D. van, Gugten, M. van der, Dallinga, J. & Van der Werf, J. (2016). *Athletics like never before. Evaluatie maatschappelijke spin-off EK Atletiek 2016*. Amsterdam: DSP-groep.
- European Athletics (2016). *Debriefing ECH Amsterdam 2016*. Freienbach: European Athletics AG.

EK Atletiek Amsterdam 2016

2. EK Atletiek Amsterdam 2016

2.1 Wedstrijden en bezoekers

Doelen

Op dinsdagavond 5 juli opende de president van European Athletics, Svein Arne Hansen, op het Museumplein in het bijzijn van koning Willem-Alexander en minister Schippers de 23e EK atletiek outdoor. Het evenement is als grensverleggend gepresenteerd. Dit kwam tot uiting in het motto *'Athletics like never before'*. Door de organisatie zijn drie doelen aan dit motto verbonden:

1. *Promoting 'Athletics like never before'*
Inzet van de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van communicatie om het evenement te promoten.
2. *Showing 'Athletics like never before'*
'Amsterdam' organiseert met Oranjefans een sportief, multimediaal, atletiekspektakel.
3. *Expanding 'Athletics like never before'*
Een schoolvoorbeeld van de kruisbestuiving tussen een topsportevenement en breedtesport.

Deze doelen werden nagestreefd door middel van de volgende activiteiten, waarvan met name de eerste drie als innovatief kunnen worden beschouwd:

- Inzet Museumplein voor de kwalificaties speer- en discuswerpen;
- Eerste EK Halve Marathon en Brooks 10K Run op uniek parcours in centrum van de stad;
- Integratie van de International Para-Athletics

Challenge in het EK-programma;

- Compact programma met *Event Presentation* in het Olympisch Stadion;
- Innovatie onder andere met behulp van apps voor bezoekers en vrijwilligers;
- Inrichten van een Medal Plaza met entertainment voor de huldigingsceremonies;
- Organisatie van side events in Amsterdam en verspreid over de rest van Nederland;
- Realisatie ruim binnen het beschikbare budget.

Wedstrijden

De wedstrijden vonden plaats van woensdag 6 tot en met zondag 10 juli, op woensdag, donderdag en zondag ook op het Museumplein. Er waren 1.480 atleten (757 mannelijke en 723 vrouwelijke) met 51 nationaliteiten, waaronder 56 Nederlanders. Deze EK gaan de boeken in als de grootste die tot heden zijn georganiseerd. Atleten streden in 46 atletiekonderdelen om medailles. Daarnaast waren er 1.692 vrijwilligers, 3.500 personen namens European Athletics en hun partners en 1.489 geaccrediteerde mediaprofessionals aanwezig. Twintig rechtenhouders produceerden 2.916 uur aan beeldmateriaal op 90 televisiekanalen en bereikten daarmee 142 miljoen televisiekijkers.²

Op Medal Plaza, vlak naast het stadion, werden de medailles in een feestelijke entourage uitgereikt. Het eremetaal was ontworpen door de Nederlandse designer Liza Meijer. De Nederlandse atleten sleepten zeven medailles in de wacht: vier gouden, één zilveren en twee bronzen, meer dan ooit

² European Athletics (2016). *Debriefing ECH Amsterdam 2016*. Freienbach: European Athletics AG.

tevoeren in de historie van de EK.³ Daarmee bereikte Nederland de vijfde positie in de medaille-spiegel.

Bezoekers

Er werden in totaal 126.434 tickets voor EK-sessies in het stadion verkocht. Dat zijn er minder dan er bij de EK in Zürich werden verkocht (148.500). Daarbij moet worden aangetekend dat het Zwitserse Letzigrund stadion groter was (circa 20.000 plaatsen), dat het evenement een dag langer duurde (6) en dat alle onderdelen in het stadion plaatsvonden.⁴

De sessies op het Museumplein waren gratis toegankelijk. In totaal trokken de EK 48.000 unieke bezoekers die 106.100 bezoeken aan het evenement aflegden. Vrijdag 8 juli, met onder andere de finale van de 100 meter voor vrouwen, was de best

bezochte dag in het Olympisch Stadion (22.000 bezoekers). Onder de bezoekers waren mannen en bezoekers met een hardloop- of atletiekervaring oververtegenwoordigd (figuur 1).

De bezoekers van de EK beoordeelden de EK als totaal met een gemiddeld rapportcijfer van 8,2. Tot de sterke punten van de EK behoorden de goede organisatie en de prettige en gezellige sfeer. In vergelijking met andere internationale sportevenementen is die score relatief hoog. De Tourstart in Utrecht werd hoger beoordeeld (8,4), andere evenementen – waaronder EYOF Utrecht 2013 (8,0) en Volvo Ocean Race Festival 2015 (7,8) – werden lager gewaardeerd.⁵

De positieve beeldvorming over het evenement laat zich ook aflezen uit de wijze waarop de bezoekers zich over het evenement uitspraken.

Figuur 1 Profiel bezoeker EK, in procenten

³ Er blonk Nederlands goud bij de 100 meter voor mannen (Churandy Martina), bij de 100 meter voor vrouwen (Dafne Schippers), bij de zevenkamp (Anouk Vetter) en bij de 4 x 100 meter voor vrouwen (Jamilé Samuel, Dafne Schippers, Tessa van Schagen en Naomi Sedney). Sifan Hassan reikte tot zilver op de 1.500 meter en bronzen medailles werden gewonnen door Liemarvin Bonevacia (400 meter) en Ignisious Gaisah (verspringen).

⁴ Zie Zürich 2014 (2014). *Final report European Athletics Championships Zürich 2014*. Zürich: Zürich 2014.

⁵ Zie Hover, P. & Bakker, S. (2015). *Grand Départ Utrecht 2015. Economische impact en beleving*. Utrecht: Mulier Instituut. Zie Breedveld, K., Hover, P., Pulles, I., Romijn, D., Verhagen, S., Smits, F., Dijk, B. & Eekeren, F. van (2014), *European Youth Olympic Festival. Olympisch sportfeest onder de Dom. Onderzoek EYOF Utrecht 2013. Overall rapportage*. Utrecht: Mulier Instituut/Hogeschool Utrecht/Universiteit Utrecht en Herpen, N. van, Asselman, D. & Spanje, J. van (2015). *Evaluatie van het Volvo Ocean Race Festival. Een kwantitatief onderzoek naar de economische impact van het Volvo Ocean Race Festival 2015 in Den Haag*. Den Haag: De Haagse Hogeschool.

De bezoekers voelden zich gelukkig tijdens hun bezoek, hadden naar het evenement uitgekeken, hadden een positief gevoel over de betekenis van het evenement voor het toerisme en waren er trots op dat de stad als gastheer optrad (figuur 2).

Daarentegen is het aantal bezoekers dat aangeeft als gevolg van de EK geïnspireerd te zijn om vaker te gaan sporten beduidend kleiner. In deze uitkomsten staan de EK niet alleen: sportevenementen genereren vaker veel enthousiasme onder bezoekers, maar dat enthousiasme laat zich niet altijd automatisch vertalen in een ambitie om (vaker) te gaan sporten.⁶ Daarentegen waren de side events die rond de EK zijn georganiseerd meer gericht op het stimuleren van sportdeelname, met name onder kinderen (zie hoofdstuk 4).

Het Olympisch Stadion als iconisch rijksmonument was een inspirerende locatie waarin sporthistorie

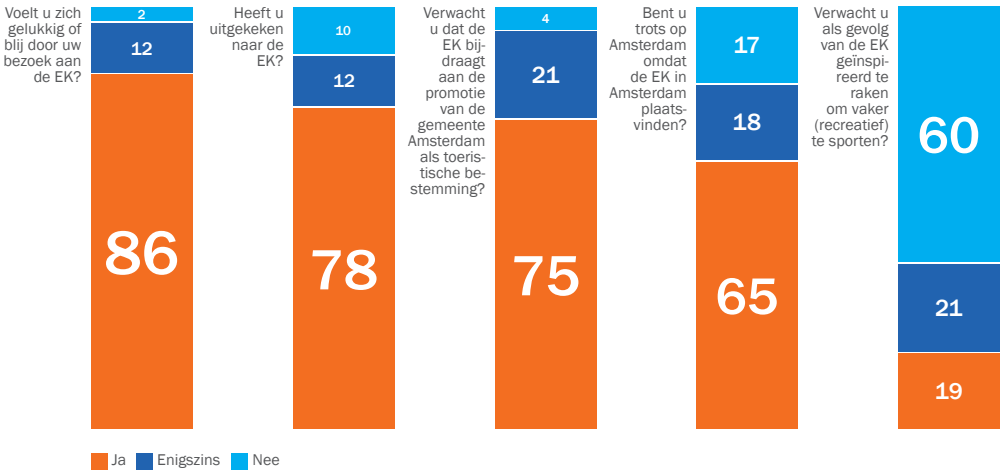
is geschreven en waar voor liefhebbers de sportmagie rondwaart. Daar stond tegenover dat de kleine stoeltjes en de beperkte beenruimte niet alle bezoekers konden bekoren.

2.2 Organisatie

Stichting EK Atletiek Amsterdam 2016

Om slagvaardig, efficiënt en flexibel te kunnen handelen is in november 2013 de stichting EK Atletiek Amsterdam 2016 opgericht. Hiermee ontstond een formeel partnership tussen de gemeente Amsterdam, de Atletiekunie en het organisatiecomité. Tevens werd een bestuur in het leven geroepen met Age Fluitman, voormalig voorzitter van de Kamer van Koophandel in Amsterdam, als president. In 2014 werd een convenant opgesteld tussen de organisatie en het ministerie van VWS waarin een samenwerking met het Rijk werd bekrachtigd. De pijlers onder de organisatie waren het staffbureau,

Figuur 2 Ervaringen en verwachtingen EK-bezoekers, in procenten

⁶ Zie bijvoorbeeld Hover, P., Dijk, B., Breedveld, K., Eekeren, F. van & Slender, H. (2016). *Creating social impact with sport events*. Utrecht: Mulier Institute/Utrecht University.

Tabel 1 Kerncijfers EK, in absolute aantallen

46	atletiekonderdelen
5	dagen
2	locaties
1.480	deelnemers
990	begeleiders deelnemers
56	Nederlandse deelnemers
51	nationaliteiten
7	Nederlandse medailles
5	positie Nederland in medaillespiegel
126.434	verkochte tickets
106.100	bezoeken
48.000	unieke bezoekers
3.500	European Athletics en partners
1.692	vrijwilligers
142.000.000	bereikte televisiekijkers
2.916	uren beeldmateriaal
1.489	geaccrediteerde media

competitiemanagement, marketing, promotie en communicatie, televisie en media en logistiek.

Stafbureau

Het stafbureau had de verantwoordelijkheid om randvoorwaarden voor een succesvolle evenementenorganisatie te creëren.

Bij algemene zaken lag de verantwoordelijkheid om relaties te onderhouden, risicoanalyses uit te voeren en een duurzaamheidsstrategie te ontwikkelen. Duurzaamheid werd nagestreefd door beperking van afval en CO2-uitstoot en energieverbruik te reduceren. De stichtingsvorm waarbinnen de contractpartners samenwerkten pakte goed uit. Ook de relatie tussen de organisatie en European Athletics was over het algemeen goed. Wel had de kracht van de Atletiekunie op operationeel niveau beter kunnen worden benut, zo moest achteraf worden vastgesteld.

Planning & control was gericht op eventmanagement in termen van kwaliteit, tijd, organisatie, informatie en financiële middelen. De periodieke

rapporten voor het management en het bestuur bleken een adequaat middel om voortdurend inzicht te verstrekken in de status van de verschillende projecten. Het bleek belangrijk om in een tijdelijke projectorganisatie de verwachtingen goed te *managen*.

Financiën was gericht op het streven om het evenement met minstens een break-even resultaat te organiseren en geen geld uit te geven dat niet voorhanden is. Deze focus heeft vruchten afgeworpen en bijgedragen aan de goede financiële resultaten van het evenement (zie hoofdstuk 3). Aan de andere kant zorgde deze benadering ervoor dat inkomsten die tijdens en na het evenement werden verkregen niet meer vroegtijdig konden worden geïnvesteerd.

Human resources had tot doel om gekwalificeerde arbeidskrachten te rekruteren, te selecteren en te coachen. Tijdens het evenement waren 56 fte's werkzaam. Er stond een team om trots op te zijn en dat zich met overgave inzette om gezamenlijk een onvergetelijk evenement te organiseren.

Een verbeterpunt was dat de projectorganisatie relatief laat is opgeschaald waardoor veel werk op weinig schouders terecht kwam.

Team services spande zich in om de deelnemende teams vóór en tijdens het evenement optimaal te bedienen. 52 teamattachés – voor de helft buitenlanders – hadden namens de EK-organisatie contact met 51 lidfederaties. De communicatie met de lidfederaties verliep voortvarend. Het organiseren van een-op-een meeting met teammanagers is door alle betrokkenen als positief ervaren. Het verzenden van rekeningen aan de lidfederaties bleek een dermate complexe klus, dat de beschikbare capaciteit en kennis op sommige momenten serieus op de proef werd gesteld.

Vrijwilligersmanagement was gericht op het rekruteren, selecteren, trainen en inplannen van de 1.692 vrijwilligers (waaronder 303 buitenlanders) voor zestien verschillende functies. Het *Volunteers Home* bleek een aantrekkelijke ontmoetingsplek voor vrijwilligers en de vrijwilligersapp viel in de smaak. Het inplannen van de vrijwilligers had de nodige voeten in de aarde. De mogelijkheden van het softwarepakket ARENA van European Athletics kwamen niet geheel overeen met de wensen van de EK-organisatie.

Competitiemanagement

Het realiseren van een evenement volgens de richtlijnen van de internationale federaties (International Association of Athletics Federations en European Athletics), de prijsuitreiking en de anti-dopingcontrole behoorden tot de taken van het competitie management. Het entertainen van het publiek met ludieke spellen zoals loterijen en een FunGun wordt door de EK-organisatie positief geëvalueerd. Dat geldt ook voor het organiseren van de prijsuitreiking buiten het stadion waardoor

het atletiekprogramma niet onderbroken hoefde te worden. Er zijn 389 anti-doping controles uitgevoerd.

Marketing

Precies een jaar vóór de EK, op 6 juli 2015, startte de verkoop voor tickets voor de EK in het Olympisch Stadion. De wedstrijden op het Museumplein waren gratis toegankelijk. Doel was om 100.000 tickets te verkopen én tijdens alle avondsessies volle tribunes te hebben. In het Olympisch Stadion waren 18.577 stoelen beschikbaar en de tribunecapaciteit op het Museumplein reikte tot 2.298 (bezoekers konden op het Museumplein ook staand langs de boarding kijken). Met de verkoop van 126.434 tickets en het overschrijden van de begrote inkomsten uit ticketverkoop blikt de organisatie tevreden op de ticketverkoop terug.

Er zijn drie sponsorpakketten ontwikkeld, in waar de variërend van 25.000 tot 275.000 euro: voor *national supplier*, *national sponsor* en *national partner*. Daarnaast was er sponsoraanbod van kleinere schaal. Er bleek met name interesse in *barter deals*. Dit leidde tot een kostenreductie voor de EK-organisatie en was daardoor een waardevolle inkomstenbron. Daar stond tegenover dat er relatief weinig sponsorpakketten verkocht zijn, mede doordat er op de sponsormarkt concurrentie werd ervaren van de Olympische en Paralympische Spelen in Rio de Janeiro en de EK voetbal in Frankrijk. Ook de branche-exclusiviteit die European Athletics haar commerciële partners (zoals SPAR en Le Gruyère) bij de EK bood, begrenste de sponsordeals die de EK-organisatie zelf kon ontwikkelen.

Promotie en communicatie

Doel was om de EK zo goed mogelijk voor het voetlicht te plaatsen en de online en offline communicatie over de kampioenschappen te

monitoren. Niet alleen de sportlocaties kregen een EK-uitstraling (*venue dressing*), ook in delen van Amsterdam waren de EK zichtbaar (met name in de maand vóór de EK), onder andere op abri's (*city dressing*). Er is een kleurrijke, sterke en herkenbare *brand identity* gegenereerd die ook de gemeente Amsterdam veel exposure opleverde.

Niet eerder werden sociale media tijdens EK atletiek op een schaal ingezet zoals in Amsterdam. De EK stonden dagelijks in de top 10 *trending topics* op Twitter en ook op andere sociale media waren de EK volop zichtbaar (tabel 2).⁷

Televisie en media

Videocontent is niet meer weg te denken bij de promotie van sportevenementen. De voorbereidingen voor televisie-uitzending en media, in samenwerking met de NOS, werden al in 2013 gestart. Achteraf gezien had die voorbereiding ook wat later kunnen starten. 1.489 geaccrediteerde mediaprofessionals deden verslag van de EK. De aandacht in Nederland piekte op 8 juli (942.000 kijkers), de dag dat Dafne Schippers in een uitverkocht en kolkend Olympisch Stadion naar goud op de 100 meter snelde. De publieke omroep bracht veel ervaring en expertise in

en de organisatie blikt positief terug op de samenwerking.

Logistiek

De EK brachten een omvangrijke logistieke operatie met zich mee. Belangrijke trajecten waren die tussen het stadion en de hotels en die tussen Schiphol en de hotels. Doorgaans reden er 100 bussen, tijdens piekuren oplopend tot 120. Atleten, hun begeleiders en vrijwilligers konden tijdens het evenement kosteloos gebruikmaken van het openbaar vervoer. Als gevolg van gelimiteerde parkeercapaciteit bij het stadion was de organisatie genooddzaak om daarin te investeren.

De smalle wegen nabij het stadion, stonden bij tijd en wijle een goede doorstroom in de weg. Positief was de ligging van een warming-up gebied naast het stadion. Voor beveiliging is een partnership aangegaan met CTSN, een bedrijf dat het Olympisch Stadion goed kent. CTSN toonde professionaliteit en de communicatie met de politie verliep goed. Er was door de EK-organisatie geen beveiliging gepland bij de hotels waar de teams overnachtten. Dit bracht bepaalde teams ertoe om alsnog zelf beveiliging in te huren.

Tabel 2 Kerncijfers online en sociale media, in absolute aantallen

Bezoek website European Athletics (views)	18.200.000
Bezoek website European Athletics (personen)	500.000
Bereik Amsterdam2016 op Facebook (views)	12.300.000
Bereik Amsterdam2016 op YouTube (views)	603.000
Downloads EK-app (personen)	29.000
Positie in top 10 trending topics Twitter (dagen)	5

⁷ Zie European Athletics (2016). *Debriefing ECH Amsterdam 2016*. Freienbach: European Athletics AG.

Economische impact

3. Economische impact

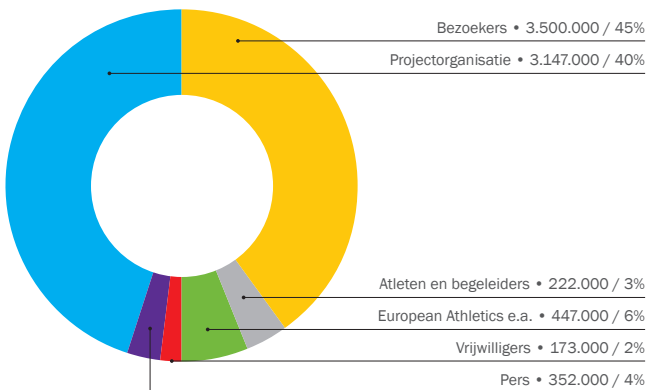
Totale economische impact

Internationale topsportevenementen staan garant voor een toestroom van tienduizenden deelnemers, begeleiders, bezoekers en andere betrokkenen. Ook de EK leidden uiteraard tot veel bezoeken aan de hoofdstad (zie hoofdstuk 2) en daarmee tot uitgaven aan eten, drinken, overnachten en souvenirs. De EK waren goed voor een economische impact van 7,8 miljoen euro aan directe bestedingen voor de gemeente Amsterdam.⁸ Dit bedrag was zonder de EK niet in de gemeente Amsterdam besteed. Daarnaast waren er additionele bestedingen ter waarde van 1,6 miljoen euro in de gemeente Haarlemmermeer. De meeste impact werd gegenereerd door de bezoekers (3,5 miljoen euro; 45%) en de projectorganisatie (3,2 miljoen euro, 40%; figuur 3).

Bezoekers

De gemiddelde verblijfsduur van additionele bezoekers uit Nederland (60%) en uit het buitenland (72%) was respectievelijk 1,9 en 3,1 dagen. Nederlanders besteedden gemiddeld 34,89 euro per dag, buitenlanders bijna een derde meer: 45,60 euro. Het aandeel dat overnachtte bedroeg onder additionele Nederlanders en buitenlanders achtereenvolgens negen en 79 procent. Buitenlanders overnachtten ook langer dan Nederlanders (gemiddeld 4,1 nachten versus 2,6 nachten). Ook lagen de bestedingen aan overnachten onder buitenlanders hoger dan onder Nederlanders. Alles tezamen genomen bedragen de bestedingen door additionele bezoekers 3.500.000 euro.

Figuur 3 Geschatte economische impact gemeente Amsterdam, in euro's en procenten

⁸ Voor meer informatie over de economische impact, zie Hover, P., Davids, A., Baart de la Faille-Deutekom, M. & Dallinga, J. (2016). *EK Atletiek Amsterdam 2016. Economische impact en beleving*. Utrecht: Mulier Instituut. Het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de WESP-methode.

Deelnemers en begeleiders

Aan de EK deden 1.480 atleten mee, begeleid door een team van 990 personen. Aangenomen wordt dat alle deelnemers en hun begeleiders additioneel waren. De gemiddelde verblijfsduur bedroeg zes dagen en de gemiddelde bestedingen per persoon in de gemeente Amsterdam worden geschat op 30 euro per persoon per etmaal. European Athletics vroeg voor de meeste landenteams om hotels van een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Om die reden heeft de organisatie hotelcapaciteit ingekocht in de gemeente Haarlemmermeer. Omdat alle atleten en begeleiders in de gemeente Haarlemmermeer overnachtten, resulteren de uitgaven aan overnachtnen niet voor economische impact in de gemeente Amsterdam, wel voor de gemeente Haarlemmermeer. Dit betrof een bedrag van ruim 1,6 miljoen euro dat ten goede is gekomen aan de gemeente Haarlemmermeer. De economische impact gerealiseerd door deelnemers en begeleiders bedraagt 222.000 euro voor de gemeente Amsterdam.

European Athletics en partners

De afvaardiging van European Athletics en partners raamt de EK-organisatie op 3.500 personen. Net als voor de atleten wordt voor European Athletics aangenomen dat al deze personen additioneel zijn. De verblijfsduur (dagen) en het aantal overnachtingen (binnen en buiten de gemeente Amsterdam) wordt op drie geschat. Wat betreft de gemiddelde daguitgaven per persoon per dag is uitgegaan van 15 euro. In tegenstelling tot de deelnemers overnachtte deze groep wel in de gemeente Amsterdam (19% overnachtte). Al met al leidt de aanwezigheid van European Athletics en hun partners tot een economische impact van 447.000 euro voor de gemeente Amsterdam.

Vrijwilligers

Er waren 1.692 vrijwilligers actief, waarvan 20 procent in de gemeente Amsterdam woont. De

assumptie wordt gemaakt dat de vrijwilligers die niet in de gemeente Amsterdam wonen additioneel zijn (80%). De gemiddelde verblijfsduur bedroeg 4,7 dagen en de gemiddelde dagbestedingen waren 18,30 euro per persoon. 26 procent van de vrijwilligers overnachtte voor een prijs van gemiddeld 34,60 euro per persoon per nacht in de gemeente Amsterdam. De economische impact voor de gemeente Amsterdam die door de vrijwilligers wordt gerealiseerd bedraagt 173.000 euro.

Pers

1.489 geaccrediteerde mediaprofessionals waren in Amsterdam om het evenement te verslaan. De gemiddelde verblijfsduur was 3,3 dagen en de gemiddelde bestedingen per persoon per dag worden geschat op 40,25 euro. Aangenomen wordt dat alle buitenlanders en twee derde van de Nederlandse persvertegenwoordigers in de gemeente Amsterdam hebben overnacht en dat zij gemiddeld 39,86 euro per persoon per nacht betaalden. Dit leidt tot een economische impact van 352.000 euro voor de gemeente Amsterdam.

Projectorganisatie

Een apart stuk van de economische impact is afkomstig van de projectorganisatie zelf. De projectorganisatie heeft gewerkt met een begroting van circa 18,9 miljoen euro. De concept jaarrekening 2016 heeft een positief resultaat hetgeen zal leiden tot het teruggeven van het surplus aan de subsidieverlener(s) alvorens de stichting zal worden geliquideerd.

De grootste bron van inkomsten betrof de subsidie van de gemeente Amsterdam (circa 4,3 miljoen euro subsidie en 3,6 miljoen euro voorvoorzieningen in en rond het stadion). Ook de inkomsten uit ticketverkoop (1,9 miljoen euro) en subsidie van het ministerie van VWS (ruim 1,9 miljoen euro) waren omvangrijke inkomstenbronnen. Ruim de helft van alle inkomsten betrof een overheidsbijdrage.

De grootste uitgavenposten waren logistieke en facilitaire zaken (3,8 miljoen euro voor onder andere tenten, inrichting stadion) en algemene zaken waaronder personeelskosten (2,5 miljoen euro).

De economische impact die de organisatie heeft gerealiseerd is in drie stappen becijferd. Ten eerste is het bedrag bepaald dat in de gemeente Amsterdam is besteed (12,2 miljoen euro).

Daarna is dat bedrag verminderd met de inkomsten die uit de gemeente Amsterdam afkomstig waren (9 miljoen euro). Vervolgens is het aandeel van de subsidie van het ministerie van VWS dat niet als additioneel wordt beschouwd (4,9%; 93.000 euro) ervan afgetrokken. Dit aandeel is 4,9 procent omdat dit aandeel van de Nederlanders in de hoofdstad woont. Dit leidt tot een economische impact vanuit de projectorganisatie van ruim 3,1 miljoen euro.

Maatschappelijke impact

4. Maatschappelijke impact

4.1 Side events

Nederlandse topsportevenementen kunnen tegenwoordig niet meer los worden gezien van het streven naar positieve maatschappelijke impact, zoals bijvoorbeeld het versterken van de banden in de samenleving, streven naar optimale persoonlijke prestaties – sneller, hoger, sterker! – en het stimuleren van bewegen en gezond eten. Drijvende krachten hierachter zijn overheden die maatschappelijke initiatieven voorwaardelijk stellen bij het verlenen van subsidie- of sponsorbedragen en een groeiende groep private bedrijven die maatschappelijke betrokkenheid (via de sport) hoog op de agenda heeft genoteerd.

Ook bij de EK was het niet alleen topsport wat de klok sloeg: de organisatie heeft in samenwerking met stakeholders nadrukkelijk ingezet op breedtesport en het realiseren van positieve maatschappelijke impact. Hiervoor waren acht programma's van side events aan de EK gekoppeld, waarmee tevens de doelen uit het convenant met het ministerie van VWS zijn gerealiseerd. Hoe zijn deze side events op hoofdlijnen verlopen?

Schoolatletiek

In de aanloop naar de EK werd een kennismakingsaanbod geïmplementeerd op Nederlandse basisscholen volgens de Athletics Movements methode, waarbij kennismaking met atletiek en de lokale verenigingen (tijdens en na schooltijd) centraal stond. In Amsterdam maakten basisscholen kennis met atletiek via het Amsterdamse programma (onderdeel van de JE KAN HET-campagne) en werd er aandacht besteed aan atletiek in het voortgezet onderwijs.

Dit programma is succesvol verlopen. De doelstellingen ten aanzien van aantallen te bereiken kinderen werden ruimschoots gehaald. Zo werden er buiten Amsterdam 21.000 kinderen met Athletics Movements bereikt en 56.700 met het kennismakingsaanbod atletiek in Amsterdam. Acht van de tien kinderen waardeerden het project positief. Ruim een derde gaf aan atletiek te willen gaan beoefenen. De belangrijkste reden voor kinderen die geen lid zijn van een sportvereniging en ook geen lid willen worden van een atletiekvereniging is dat ze geen vrienden of vriendinnen hebben die aan atletiek doen. Om de doorstroom naar de atletiekvereniging te stimuleren, wordt aanbevolen om atletiekklassen op scholen te laten uitvoeren door (of samen met) trainers van de dichtstbijzijnde atletiekvereniging.

Athletics School Champs

Tijdens de EK kregen basisschoolleerlingen een atletiekochtend aangeboden bij één van de Amsterdamse atletiekverenigingen. 's Middags waren er activiteiten rond het Olympisch Stadion en bezochten kinderen een EK-wedstrijd.

Ruim 10.000 kinderen hebben hieraan deelgenomen, fors meer dan aanvankelijk als doelstelling was vernoemd. Logistiek waren er overigens wel de nodige uitdagingen (inzet 100 bussen). Vrijwel alle deelnemende kinderen keken echter positief op Athletics School Champs terug, ruim acht op de tien hadden een beter beeld van atletiek gekregen en bijna een derde zegt aan atletiek te willen gaan doen. Drie kwart van de deelnemende scholen lag in de gemeenten Amsterdam en Amstelveen.

De Johan Cruyff Foundation was als partner aan de EK verbonden. De stichting heeft bijgedragen

aan het stimuleren van atletiekdeelname onder kinderen, onder andere via ('atletiekbanen' op) Schoolplein 14. De samenwerking heeft geleid tot realiseren van negen schoolplein 14-projecten in Nederland.

Verenigingsactiviteiten

Er werden regionale coördinatoren aangesteld voor de invoering van Athletics Champs (de vernieuwde opzet van de pupillencompetitie). Daarnaast waren bij clubs verenigingsambassadeurs actief die ernaar streefden dat de EK lokaal zouden gaan leven, binnen en buiten de club.

In dit kader is zowel het beoogde aantal regionale coördinatoren (24) als verenigingsambassadeurs (150) gerealiseerd. Bijna de helft van de verenigingsambassadeurs gaf aan dat de eigen atletiekvereniging voldoende bij de EK betrokken was. Naar eigen zeggen is ruim de helft van de ambassadeurs erin geslaagd om leden voor de EK te enthousiasmeren. Verder is het aantal jeugd- en jongerenleden bij Amsterdamse en landelijke atletiekverenigingen in de gewenste mate gegroeid.

Ofschoon de verenigingen positief reageerden op het aanbod van de Atletiekunie, zag de gemeente Amsterdam het niveau van de trainers in Amsterdam teruglopen. De gemeente en de Atletiekunie hebben daarom een trainingsopleiding ontwikkeld, toegespitst op de Amsterdamse situatie. De Atletiekunie en de gemeenten hadden verenigingen (nog) beter kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld door het leveren van (communicatie)pakketten en het beter faciliteren van contacten met scholen.

Brooks 10k Champions Run

Als onderdeel van de EK vond een 10 kilometer-loop voor recreatieve en bedrijfslopers plaats. De route liep door het centrum van Amsterdam, onder andere door het Vondelpark en langs het Rijksmuseum. Ter voorbereiding van de run was

het mogelijk om aan een trainingstraject deel te nemen.

Er stonden 12.300 lopers aan de start van de 10K run. Het prijskaartje (29,50 euro) en de late start van de communicatie (lopers hebben hun evenementenplanning al vaststaan) hebben mogelijk een rem op het aantal inschrijvingen gezet, al is een veld van 12.300 lopers een respectabel aantal. De evaluatie was positief: bijna alle lopers waren tevreden. Een vijfde bezocht ook de EK (doel was de helft). De idee om lopers voorbereidingsprogramma's te laten doorlopen, bleek in de praktijk moeilijk uitvoerbaar. Hier is dan ook weinig gebruik van gemaakt. Het doel om vijftien procent van de deelnemers aan het voorbereidingsprogramma te laten doorstromen naar verenigingen of loopgroepen is niet geëvalueerd. Wel gaf elf procent aan van plan te zijn lid te worden van een atletiekvereniging (en gaf 90% aan na de 10k run evenveel of meer te blijven hardlopen).

Het voorbereidingsprogramma was in samenwerking met sportgoederenfabrikant Brooks uitgevoerd. De gegevens van de deelnemers werden door Brooks echter niet met de bond en de gemeente gedeeld, waardoor er weinig kansen voor follow-up ontstonden (hier waren ook geen goede afspraken over gemaakt). Het benutten van bestaande programma's (van de Atletiekunie) had achteraf gezien mogelijk tot betere resultaten geleid.

Kennisdeling

Voorafgaand en tijdens de EK zijn achttien congressen en seminars georganiseerd, waaronder het Young Leaders Forum. Tevens bood de gemeente Amsterdam bijscholingen tot atletiektrainer aan voor docenten en studenten. De Atletiekunie ontwikkelde de toolkit 'Hoe werf je jeugdtrainers?'.

Er zijn ruim 300 trainers opgeleid tot (kindgerichte) jeugdtrainer en het kindgericht handelen is bijgebracht aan ongeveer 500 trainers. Daarnaast hebben 325 docenten lichamelijke opvoeding een opleiding 'kindgerichte atletiek' gehad. De congressen en seminars waren goed voor in totaal 1.435 deelnemers, hetgeen de organisatie tot tevredenheid stemt. Dat geldt ook voor de tevredenheid van de deelnemers van die bijeenkomsten: de bijeenkomsten die zijn geëvalueerd werden door de participanten met minimaal een gemiddeld rapportcijfer 7 beoordeeld, het congres 'Effecten van bewegen op de psyche' stak daar met een 8,1 bovenuit.

International Para-Athletics Challenge (IPAC) events

Acht IPAC-onderdelen werden in het programma geïntegreerd om sport voor mensen met een beperking op Europees niveau te promoten.

Daarnaast gingen verenigingen in het kader van breedtesport samenwerken om in Amsterdam een aanbod voor deze groep te realiseren en vond er een mini EK atletiek plaats voor kinderen met een beperking.

Door integratie van de IPAC-onderdelen in het wedstrijdprogramma heeft het evenement zich op de promotie van de gehandicapensport op Europees niveau gericht en is het aanbod van Amsterdamse atletiekverenigingen voor mensen met een beperking verdubbeld ten opzichte van 2012.

Met het integreren van de paralympische onderdelen in de EK is de zichtbaarheid van de gehandicapensport vergroot. Terugblikkend is de gemeente van mening dat er voor mensen met een beperking meer aandacht voor de breedtesport had kunnen zijn.

Daily runs

De organisatie had als doel om verschillende runs te organiseren en zo meer mensen te interesseren voor de loopsport. Elke dag zou er een run plaatsvinden. Dit is niet gebeurd. Op 6 juli is er een kids-run georganiseerd op het Olympiaplein en op 9 juli vond Walking Amsterdam plaats, een evenement met drie routes van vijftien kilometer, eindigend in het Olympisch Stadion. De organisatie van de daily runs was de verantwoordelijkheid van Le Champion. In het werven van deelnemers aan de Brooks 10k Champions Run is veel energie gestoken, waardoor de organisatie van de andere runs naar de achtergrond is verdwenen. Dit is mede het gevolg van het feit dat er geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over de organisatie van de daily runs.

Museumplein

Tijdens de eerste twee dagen van de EK (6 en 7 juli) vonden de kwalificatiewedstrijden voor mannen en vrouwen voor het speer- en discuswerpen op het Museumplein plaats. Tevens werden er clinics georganiseerd en konden kinderen op het Museumplein kennismaken met atletiek.

De mate waarin mensen die niet de intentie hadden om de wedstrijden in het stadion te bezoeken, maar die wel via de atletiekonderdelen op het Museumplein enthousiast over atletiek zijn geworden is niet gemeten, mede doordat het doel niet in cijfers is uitgedrukt. Wel is bekend dat zes tot acht van de bezoekers van atletiek op het Museumplein (afhankelijk van de dag) op die dag niet ook het Olympisch Stadion bezochten.

Naar schatting zijn er tijdens de EK in totaal 12.600 bezoeken aan het Museumplein gebracht. Daarmee heeft dit aspect bijgedragen aan de zichtbaarheid van de EK en de promotie van atletiek, al valt moeilijk vast te stellen wat hiervan nu precies de meerwaarde is geweest. 12.600 bezoekers is niet gering, maar de EK op het

Museumplein zijn waarschijnlijk vooral symbolisch en communicatief (mediabeelden) van grote betekenis geweest.

Sportstimuleringscampagne JE KAN HET

Naast de acht side events was de Amsterdamse JE KAN HET-campagne aan de EK verbonden, om die reden wordt gesproken van 8 + 1 programma's van side events. Dit is een sportstimuleringscampagne van de gemeente Amsterdam, waarin wordt samengewerkt met de vijf Amsterdamse atletiekverenigingen. Doel was en blijft om Amsterdammers voor de atletieksport te enthousiasmeren. In dit kader zijn onder andere vijf nieuwe hardlooproutes aangelegd en is een online atletiekportal ontwikkeld. De EK en JE KAN HET-campagne hebben elkaar versterkt. De campagne is gestart in 2013 en loopt tot 2017.

4.2 Samenwerking

Stichting, gemeente en Atletiekunie

De samenwerking tussen de stichting, de gemeente Amsterdam en de Atletiekunie is over het algemeen soepel verlopen, ondanks dat de belangen niet altijd hetzelfde waren. Er vond echter voldoende afstemming plaats, de samenwerking verliep constructief en er was een heldere taakverdeling. Waar nodig werd een balans gezocht. Zo heeft gemeente zich met betrekking tot de communicatie bij tijden sterk op de 'eigen' JE KAN HET-campagne gericht, terwijl de stichting en de Atletiekunie de aandacht graag meer op de EK gericht hadden willen zien. Desalniettemin heeft de JE KAN HET-campagne een belangrijke rol gespeeld in de zichtbaarheid van de atletiek en daarmee de EK in de gemeente Amsterdam.

Verenigingen

De verenigingen droegen doorgaans graag bij aan de EK en blikken hier overwegend enthousiast op terug. Aan de andere kant leunen verenigingen

sterk op vrijwilligers, en konden daardoor niet altijd even snel schakelen. Leerpunt was dat in de fase van het opstellen van het projectplan, de afstemming met de Amsterdamse verenigingen meer voeten in de aarde had, dan vooraf was ingeschat. Dit is geen onbekend fenomeen. Ook bij EYOF Utrecht 2013 bleek bijvoorbeeld dat een gesmeerde samenwerking tussen een evenementenorganisatie en lokale sportverenigingen geen vanzelfsprekendheid is.⁹

Commerciële partijen

De samenwerking met commerciële partijen verliep volgens de stichting, de gemeente Amsterdam en de Atletiekunie wisselend. Positief was hun snelle reactietijd, beschikbaarheid overdag en pragmatische insteek. Enkele commerciële partijen hadden volgens de gemeente echter onvoldoende oog voor de maatschappelijke spin-off. Wat daarin achteraf niet hielp, was dat de doelen met betrekking tot maatschappelijke spin-off onvoldoende in de opdrachtomschrijving voor commerciële partijen

waren opgenomen. Was dit wel gebeurd, dan had dit mogelijk kunnen betekenen dat private partijen zich meer aan side events gebonden hadden en dat (vaker) een vervolgaanbod was ontwikkeld.

4.3 Legacy

De Atletiekunie en de gemeente Amsterdam zijn voornemens om te blijven investeren in atletiek in de hoofdstad en daarmee de *legacy* van de EK te borgen. De bond heeft het plan om jaarlijkse landelijke open dagen van verenigingen te stimuleren en de geworven verenigingsambassadeurs aan te houden als ontbrekende schakel tussen vereniging en bond. De gemeente ambieert jaarlijks terugkerende Athletics School Champs en een voortzetting van de trainersopleiding en bijscholingstrajecten. Tenslotte zullen de duurzame investeringen van de gemeente – de aanpassingen in het Olympisch Stadion, in de warming-up accommodatie Schinkeleiland en op de trainingsaccommodatie Ookmeer – nog jarenlang van waarde zijn voor de Amsterdamse atletiek.

Tabel 3 Kerncijfers maatschappelijke impact

8 + 1	programma's van side events
56.700	Amsterdamse kinderen bereikt met kennismakingsaanbod atletiek
21.000	kinderen bereikt met Athletics Movements in rest van Nederland
10.000	kinderen bereikt met Athletics School Champs
150	geworven verenigingsambassadeurs
12.300	deelnemers Brooks 10k Champions Run
18	congressen en seminars
325	docenten LO volgden opleiding 'kindgerichte atletiek'
80%	gemeten doelen behaald

⁹ Zie Breedveld, K., Hover, P., Pulles, I., Romijn, D., Verhagen, S., Smits, F., Dijk, B. & Eekeren, F. van (2014). *European Youth Olympic Festival. Olympisch sportfeest onder de Dom. Onderzoek EYOF Utrecht 2013. Overall rapportage*. Utrecht: Mulier Instituut/Hogeschool Utrecht/Universiteit Utrecht.

Conclusie

5. Conclusie

De EK atletiek in Amsterdam waren één van de twee internationale topsportevenementen in Nederland in 2016, naast de start van de 99e Giro d'Italia in Gelderland. De EK atletiek genieten aanzien in de mondiale sportwereld en vormen een belangrijke bijdrage aan het Nederlandse track record van internationale sportevenementen. Met de Nederlandse successen van onder andere Dafne Schippers, Churandy Martina en Sifan Hassan in de aanloop naar de EK was 2016 een uitgelezen jaar om Nederlandse topatleten in het iconische Olympisch Stadion in Amsterdam een podium in eigen land te bieden.

Aan de woorden uit het motto '*Athletics like never before*' is ook met daden invulling gegeven: niet eerder vonden tijdens een EK kwalificaties in het stadscentrum plaats, het was de eerste keer dat een EK halve marathon werd gelopen en ook het realiseren van de International Para-Athletics Challenge in het EK-programma was een unicum in de EK-geschiedenis. Het evenement is binnen het beschikbare budget gerealiseerd, grote calamiteiten bleven uit en de samenwerking tussen de stichting, de gemeente en de Atletiekunie verliep voortvarend. Bovendien schitterden niet alleen de topatleten, ook het team van vrijwilligers blonk uit en het aantal van ruim 126.000 verkochte tickets stemde tot tevredenheid. Met een vijfde plek in het medailleklasserment hebben de 56 Nederlandse atleten een prestatie van formaat geleverd.

Ook vanuit de bezoekers was er lof voor de EK. Het evenement werd door bezoekers hoog gewaardeerd, het gros van de bezoekers beleefde plezier aan het evenement en voelde zich trots. De organisatie van de EK werd geroemd en de ambiance op de tribunes was - mede dankzij het

zonnige weer – sfeervol. Bovendien hebben de EK tot 7,8 miljoen euro aan extra bestedingen in de gemeente Amsterdam geleid en tot 1,6 miljoen euro aan extra bestedingen in de gemeente Haarlemmermeer. Nagenoeg alle 48.000 bezoekers verwachtten dat het evenement bij gaat dragen aan de promotie van de gemeente Amsterdam als toeristische bestemming.

Naast de vele successen waren er ook aandachtspunten. Het evenement bleek hoofdzakelijk aan degenen met ervaring met hardlopen en atletiek te appelleren, wat mede is veroorzaakt doordat de campagne (te) sterk op deze doelgroep gericht was. Het Olympisch Stadion was een inspirerende locatie, maar de kleine stoeltjes en de beperkte beenruimte konden niet alle bezoekers tot tevredenheid stemmen. Verder bleek de energie die is gestopt in de verkoop van sponsorpakketten niet in de pas te lopen met de verkoop daarvan, al was er de nodige animo voor *barter deals*. Qua organisatie (van de side events) lieten de EK eveneens zien dat het af en toe balanceren was tussen de soms uiteenlopende belangen van de contractpartners (gemeente Amsterdam, de Atletiekunie en de organiserende stichting). Bovendien had in de fase van het opstellen van het projectplan de afstemming met de Amsterdamse verenigingen de nodige voeten in de aarde.

Met een programma van acht side events en de JE KAN HET-campagne werd beoogd de maatschappelijke impact van de kampioenschappen te bevorderen. Alhoewel 80 procent van de gemeten doelen zijn behaald, bleek het managen van de side events geen sinecure. De dubbele verantwoordelijkheid van de stichting – organisatie van de EK én het realiseren van de maatschappelijke

doelstellingen van side events – leidde op momenten tot krapte in de planning waardoor de aandacht voor de side events onder druk kwam te staan. Er is waardering voor de aandacht die is besteed aan de paralympische atletiekonderdelen tijdens de EK, al had er meer aandacht voor de recreatieve gehandicaptensport kunnen zijn.

De Atletiekunie en de gemeente Amsterdam hebben plannen om te blijven investeren in atletiek en daarmee de *legacy* van de EK te borgen. In ieder geval kunnen de duurzame investeringen van de gemeente – de nieuwe atletiekbaan in het Olympisch Stadion, de atletiekbaan Ookmeer, die op Schinkeleiland en de nieuwe hardlooproutes – nog jarenlang hun waarde voor de atletiek in Amsterdam bewijzen.

EK Atletiek Amsterdam 2016

De 23e Europese Kampioenschappen atletiek vonden van 5 juli tot en met 10 juli 2016 in Amsterdam plaats. De Stichting EK Atletiek Amsterdam 2016, de gemeente Amsterdam en de Atletiekunie hebben onder het motto *Athletics like never before* op een innovatief topsportevenement ingezet. Bovendien diende het evenement, samen met een programma van side events, ook te leiden tot positieve maatschappelijke impact.

Deze publicatie geeft op compacte wijze een beeld van de manier waarop de organisatie van de EK is verlopen, welke side events zijn georganiseerd en tot welke impact de EK en side events in 2016 hebben geleid. Aan de publicatie liggen vier onderzoeken ten grondslag die rond de EK zijn uitgevoerd. Het Mulier Instituut heeft voor deze publicatie de belangrijkste uitkomsten samengevat.

Met de EK atletiek als uitgangspunt is met deze publicatie beoogd een bijdrage te leveren aan de kennisontwikkeling over de organisatie van topsportevenementen en het genereren van maatschappelijke impact. Daarmee biedt deze samenvatting kennis, inzichten en inspiratie voor iedereen die op dit terrein wil excelleren.